

Sadržaj

1.0 Uvod	1
2.o Anatomija donjeg ekstremiteta	2
2.1.0 Kostii.....	2
2.1.1 Kostur donjeg ekstremiteta.....	2
2.1.2 Os coxae	3
2.1.3 Os ilium.....	3
2.1.4 <i>Os ischii</i>	4
2.1.5 Os pubis	4
2.1.6Acetabulum	4
2.1.7 Femur	5
2.1.8 Patella	6
2.1.9Tibia	6
2.1.10 Fibula	7
2.1.11 Ossa pedis	8
2.1.13 Ossa tarsi	8
2.2.0 Fascije donjeg ekstremiteta.....	9
2.2.1 Fascia superficialis	9
2.2.2Fascia profunda	9
2.2.3Fascia lata	10
2.2.4 Fascia iliaca	10
2.2.5 Fascia cruris	10
2.2.6Fascia dorsalis pedis	10
2.2.7 Fascia glutealis.....	11
2.2.8 Fascia poplitea	11
2.2.9 Aponeurosis plantaris.....	11
2.2.10 Vagina vasorum	11
2.2.11Vaginae synoviales	11
2.2.12 Vaginae fibrosae digitorum pedis.....	11
2.3.0 Mišići donjeg ekstremiteta	11

2.3.1 M. sarstorius	11
2.3.2 M. quadriceps femoris.....	12
2.3.3.1 Unutrašnja grupa mišića buta	12
2.3.3.5.1 Prednja grupa mišića potkoljenice	14
2.4.0 Arterije i vene donjeg ekstremiteta	18
2.4.1 A.femoralis	18
2.4.2 A.profunda femoris-	18
2.4.3 A.circumflexa femoris lateralis	19
2.4.4 A.circumflexa femoris medialis	19
2.4.5a. genus descedns	19
2.4.6 A.obturatoria	19
2.4.7 A.tibialis anterior	19
2.4.8 A.dorsalis pedis.....	19
2.4.9 Aa. Perforantes.....	20
2.4.10 „Krstasta anastmoza“	20
2.4.11 A.poplitea	20
2.4.12 Rete articulare genus	20
2.4.13 A.Tibialis posterior.....	20
2.4.13 A.nutritiae tibiae-	21
2.4.14 Rr. Malleolares medialis	21
2.4.15 Rr. Calcanei	21
2.4.16 V. saphena magna	21
2.5.0 Nervi donjeg ekstremiteta	21
2.5.1.0 Plexus lumbalis	21
2.5.1.7 N. saphenus-	22
2.5.2.0 Plexus sacralis.....	23
2.5.2.1 Rr. Musculares-.....	23
3.0 Hod	24
3.1.0 Faza oslonca na obje noge	24
3.2 Faza oslonca na jednu nogu	25
3.3.0 Pokreti karlice	25
3.3.1 Vertiklane oscilacije.....	25
3.3.2 Bočno naginjanje karlice.....	25

3.3.3	Rotacija oko vertikalne osovine.....	25
3.3.4	Bočno pomjeranje karlice.....	26
3.3.5	Fleksija-ekstenzija.....	26
3.4.0	Pokreti glave i kičme.....	26
3.5.0	Pokreti ruku.....	26
3.6.0	Brzina hoda.....	27
3.7.0	Dužina koraka.....	27
3.7.1	Hod po stepenicama.....	27
4.0	Amputacije.....	28
4.1	Amputacije prstiju.....	28
4.2	Transmetatarsalne amputacije.....	28
4.3	Rizici amputacija stopala i prstiju.....	29
4.4	Amputacije potkoljenice.....	29
4.5	Amputacije natkoljenice.....	29
4.6	Rizici natkoljenih i potkoljenih amputacija.....	29
4.7	Razlozi za amputaciju.....	29
4.7.1	Metaboličke bolesti.....	30
4.7.1.1	Diabetes mellitus.....	30
4.7.2	Koštani tumori.....	31
4.7.2.1	Osteosarcom.....	31
4.7.2.2	Fibrosarcoma.....	32
4.7.2.3	Ewingov tumor- endotheliom.....	32
4.7.2.4	Myeloma.....	32
4.7.3.0	Gangrena.....	32
4.7.3.1	Uzroci gangrene.....	32
4.7.3.2	Faktori nastanka.....	33
4.7.4	Klinički tok gangrena.....	33
4.7.5	Klinička slika.....	35
4.7.5.1	Gangrena usljed embolije i akutne tromboze perifernih arterija.....	35
4.7.5.2	Gangrena usljed ateroskleroze.....	35
4.7.5.3	Gangrena usljed Burgerove bolesti.....	35
4.7.5.4	Dijabetička gangrena.....	35
4.7.5.5	Morbus Raynaud.....	35

4.7.5.6	Gangrena usljed poremećaja venske cirkulacije	35
4.8.0	Trauma kao uzrok amputacije.....	36
4.8.1	Epidemiologija	36
4.8.2	Uzroci.....	36
4.8.3	Mehanizam nastanka	36
4.8.4.0	Anatomska lokalizacija	36
4.8.5	Klinička slika.....	36
4.8.6	Osnovni principi amputacije.....	37
4.8.7	Komplikacije	37
5.0	Rehabilitacija pacijenata nakon amputacije potkoljenice	37
5.1	Preamputaciona faza.....	38
5.2	Postamputaciona faza	38
5.3	Predprotetička faza	40
6.0	Protetika	40
6.1	Medicinski uslovi za protetisanje	40
6.2	Transtibijalni protetički tretman	41
6.2.1	Fizičke osobine	41
6.2.3	Procjena podobnosti pacijenta za protetisanje.....	41
6.2.4	Uzimanje mjera	41
6.2.5	Izrada gipsanog otiska – negativa.....	42
6.2.6	Izrada gipsanog modela- pozitiva.....	43
6.2.7	Izrada mekanog uloška	43
6.2.8	Izrada plastičnog ležišta protze	43
6.2.9	Centriranje proteze na stolu.....	44
6.2.10	Statičko centriranje	44
6.2.11	Normalno centriranje u sagitalnoj i frontalnoj ravni.....	44
6.2.12	Dinamičko centriranje	44
6.2.13	Kompresija pete i izbor cipele	45
6.2.14	Problemi koji se javljaju kod centriranja u sagitalnoj ravni.....	45
6.2.15	Problemi centriranja u frontalnoj ravni.....	46
6.2.16	Problemi centriranja u transferzalnoj ravni	46
6.2.17	Neposredne postoperativne proteze	46
6.2.18	Protetička faza.....	46

7.0 Funkcionalni program vježbi	48
7.1 Svrha vježbi.....	48
7.2 Vrste vježbi	49
7.3 Rane postamputacione aktivnosti.....	49
7.4 Pozicioniranje	49
7.5 Transferi	50
7.6 Kardiovaskularne aktivnosti	50
7.7 Rane postamputacione aktivnosti.....	51
7.8 Bandažiranje.....	51
7.9 Njega bataljka.....	51
8.0 Aktivnosti sa protezom.....	59
8.1 Navlačenje proteze.....	59
8.2 Škola hoda	59
9.0 Funkcionalne aktivnosti protezom	61
10.0 Analiza hoda sa protezom	63
10.1 Tehnika analize hoda.....	64
11.0 Psihosocioekonomski i medicinski problemi osoba sa amputacijama.....	66
12.0 ZAKLJUČAK.....	68
13. literatura.....	69

1.0 Uvod

Tema diplomskog rada je rehabilitacija osoba sa amputacijama potkoljenice. Amputacije predstavljaju odstranjenje dijela ekstremiteta ili ekstremiteta u cjelini. Cilj ovog diplomskog rada jeste ukazati na razloge koji dovode do amputacija općenito, kako bi se moglo preventivno djelovati na njih. Pored toga, cilj je i prikazati rehabilitacioni program vježbi, koji se koristi kod ovakvih pacijenata. Također, ovaj rad, može poslužiti i pacijentima kod kojih će se amputacija izvesti, ili je već učinjena, u smislu edukacije o rehabilitaciji, ili uzrocima amputacije. Pored ovoga rad ukazuje i na probleme, sa kojima se pacijenti nakon amputacije susreću, a koji su uz malo volje premostivi i rješivi. U rehabilitaciji pacijenata sa amputacijama, pored njih samih i zdravstvenih radnika, sudjeluju i članovi njihovih porodica. Tako da rehabilitacioni program opisan u ovom radu može poslužiti i u smislu edukacije članova porodice pacijenta, jer na takav način poboljšava se krajnji rezultat rehabilitacije, a samim tim članovi porodice su od velike pomoći u smislu podrške pacijentu.